

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Перший бакалаврський
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Данилич Ю.О. викладач кафедри італійської і французької філології та перекладу КНЛУ
Статус дисципліни³	Вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	4 курс VII семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС/ загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – не передбачено. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год. консультації – не передбачено самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Італійська, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Робоча програма навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» забезпечує професійний та науковий розвиток, спрямований на формування вмінь критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї, виявляти лінгвостилістичні особливості письмових текстів різних жанрів, розкривати особливості писемного та усного лінгвостилістично диференційованого мовлення, та орієнтована на ґрунтовне пояснення за

СИЛАБУС

Вибіркової навчальної дисципліни

«Лінгвостилістика і культура італійської мови»

Спеціальність: B11 Філологія

**Спеціалізація: B11 052 Романські мови та
літератури (переклад включно), перша –
італійська**

**Освітня програма: Італійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад**

	допомогою ілюстративного матеріалу основних принципів та критеріїв класифікації стилів, а також орієнтування студентів на самостійне вивчення окремих питань шляхом використання відповідної літератури. Основними завданнями курсу є ознайомлення з основними лінгвостилістичними нормами сучасної італійської мови та принципами їх реалізації у тексті та в усному мовленні; вивчення стилів усної та писемної форм сучасної італійської літературної мови; вивчення основних стилістичних прийомів та способів використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації; навчитися розрізняти стильові та жанрові особливості італійських текстів. Предметом вивчення дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» є вивчення лінгвостилістичних особливостей сучасної італійської мови та проблем функціонування мови в суспільстві, організації мовних одиниць залежно від вибору типів мовлення у різних сферах суспільної комунікації та вдосконалення культури усного й писемного мовлення. Зміст навчальної програми включає такі складові: — основні поняття лінгвостилістики і культури італійської мови; — лінгвостилістика як лінгвістична наука і навчальна дисципліна; — методи лінгвостилістичних досліджень; — теоретичні й практичні аспекти лінгвостилістичних досліджень; — функціональні стилі італійської мови; — лінгвостилістичні особливості писемних текстів різних жанрів; — основні лінгвостилістичні прийоми та способи використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації; — лінгвостилістика у системі лінгвістичних дисциплін та взаємодія з іншими науками.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» є формування у студентів поглибленого розуміння базових категорій лінгвістичної стилістики, подання стилістичної системи італійської мови у її поліфункційній формі та у зв'язках з сучасними напрямками філологічних досліджень; підвищення загального мовнокультурного рівня студентів. Курс безпосередньо пов'язаний із проблемами функціонування мови в суспільстві, науковим обґрунтуванням правил організації мовних одиниць залежно від вибору типів мовлення у різних сферах суспільної комунікації, питаннями вдосконалення культури усного й писемного

	мовлення.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	В результаті успішного вивчення дисципліни студент повинен знати основні прийоми лінгвостилістичного та культурологічного аналізу італійського тексту, основні лінгвостилістичні прийоми та способи використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації, базові теоретичні й практичні аспекти лінгвостилістичних і культурологічних досліджень; вміти розкривати закономірності функціонування італійської мови в різних сферах суспільного життя та ситуаціях спілкування, визначати жанрово-стильові та мовні ознаки текстів, помічати й оцінювати стилістичні ефекти в тексті та виявляти стилістичні засоби, за допомогою яких вони досягаються, обґрунтовувати власний погляд на проблему, вміти захистити свої результати в дискусії з колегами, демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; відповідально ставитися до виконуваних робіт, нести відповідальність за їх якість.
Компетентності⁵	Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей: ЗК 1.Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4.Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5.Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8.Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9.Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13.Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. – Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будьяких інших проявів недоброчесності.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

ФК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії італійської мови.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати італійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та французькою і другою іноземною мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 14. Володіння теоретичними основами використання італійської мови, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні, стилістичні аспекти мови й мовлення.

ФК 15. Здатність використовувати соціокультурні та лінгвокраїнознавчі знання про країни, мови яких вивчаються, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземними мовами.

ФК 18. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами італійської, другої західноєвропейської та української мов для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.

ФК 21. Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил

	академічної доброчесності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук. ФК 22. Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.
--	---

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Знати основні прийоми лінгвостилістичного та культурологічного аналізу італійського тексту. Знати основні лінгвостилістичні прийоми та способи використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації. Знати базові теоретичні й практичні аспекти лінгвостилістичних і культурологічних досліджень. Вміти розкривати закономірності функціонування італійської мови в різних сферах суспільного життя та ситуаціях спілкування. Вміти визначати жанрово-стильові та мовні ознаки текстів. Вміти помічати й оцінювати стилістичні ефекти в тексті та виявляти стилістичні засоби, за допомогою яких вони досягаються. Обґрунтовувати власний погляд на проблему, вміти захистити свої результати в дискусії з колегами. Демонстрація авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна чесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. Відповідально ставитися до виконуваних робіт, нести відповідальність за їх якість.
---	---

Види занять і їхній розподіл за годинами

№ п/ п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин						
		Денна форма				Заочна форма		
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі	
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостій на робота		лекції	семінарські / практичні заняття
Модуль I								
Змістовий модуль 1. Основні поняття лінгвостилістики і культури італійської мови.								
1.	Тема1. Лінгвостилістика як лінгвістична наука і навчальна дисципліна. Зміст: Поняття лінгвостилістики як лінгвістичної науки. Місце лінгвостилістики серед інших лінгвістичних наук.	6		2	4			

	Сфера застосування, мета та особливості навчальної дисципліни. Актуальні проблеми лінгвостилістики італійської мови.									
2.	Тема 2. Методи лінгвостилістичних досліджень. Зміст: 1. Метод лінгвостилістичного аналізу.2.Метод словникових дефініцій. 3.Контекстуальний аналіз.	12		4	8					
3.	Тема 3. Теоретичні й практичні аспекти лінгвостилістичних досліджень. Зміст: Теорія лінгвостилістики в контексті науки про мову. Практичні аспекти організації нормативного висловлення.Нормативне та стилістичне значення в ракурсі лінгвостилістики.	12		4	8					
Змістовий модуль 2. Функціональні стилі італійської мови та сфери їх застосування.										
4.	Тема 4. Стил як основне поняття лінгвостилістики. Експресивні стилі. Зміст: Поняття стилю. Витоки формування категорії стилю. Стил і культура мовлення. Експресивність висловлення. Мовні засоби вираження експресивності.	12		4	8					
5.	Тема 5. Лінгвостилістичні особливості писемних текстів різних жанрів. Зміст: Багатозначність слів та їх особливості в текстах різних жанрів.Лінгвостилістичні особливості синонімів.Лінгвостилістичні особливості антонімів.Сполучуваність слів і нормативність.	12		4	8					
6.	Тема 6. Основні критерії виділення функціональних	12		4	8					

	стилів. Зміст: Розмовний стиль мовлення. Офіційно-діловий стиль. Художній стиль.								
Змістовий модуль 3. Взаємозв'язок лінгвостилістики з іншими лінгвістичними та культурологічними дисциплінами.									
7.	Тема 7. Основні лінгвостилістичні прийоми та способи використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації. Зміст: Комунікативна ситуація і культура мовлення. Менталітет і ментальність як вияв специфічних ознак національної мови: прислів'я і приказки, крилаті слова та вирази, фразеологізми.	12		4	8				
8.	Тема 8. Лінгвостилістика у системі лінгвістичних дисциплін та взаємодія з іншими науками. Зміст: Лінгвостилістичні властивості фонетики. Лінгвостилістичні властивості морфології. Лінгвостилістичні властивості синтаксису.	12		4	8				
	Разом годин	90		30	60				

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Програма містить три змістові модулі. У межах змістових модулів передбачається вивчення таких тем: Змістовий модуль 1. Основні поняття лінгвостилістики і культури італійської мови. Тема 1. Лінгвостилістика як лінгвістична наука і навчальна дисципліна. Тема 2. Методи лінгвостилістичних досліджень. Тема 3. Теоретичні й практичні аспекти лінгвостилістичних досліджень. Змістовий модуль 2. Функціональні стилі італійської мови та сфери їх застосування. Тема 4. Стиль як основне поняття лінгвостилістики. Експресивні стилі. Тема 5. Лінгвостилістичні особливості писемних
---	--

текстів різних жанрів.
 Тема 6. Основні критерії виділення функціональних стилів.
Змістовий модуль 3. Взаємозв'язок лінгвостилістики з іншими лінгвістичними та культурологічними дисциплінами.
 Тема 7. Основні лінгвостилістичні прийоми та способи використання мовних засобів відповідно до комунікативної ситуації.
 Тема 8. Лінгвостилістика у системі лінгвістичних дисциплін та взаємодія з іншими науками.

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» має таку структуру:

№	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота	25
2.	Самостійна навчальна робота	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за 4-бальною шкалою – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» для відповідного семестру. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР**, який максимально може становити **50 балів**. Неявка на МКР – 0 балів.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**.

Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, **максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру** може становити **50**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» здійснюється у формі заліку (VII семестр).

Відмітка про залік («зараховано», «незараховано») та оцінка за шкалою ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
75 – 81 бал	C
66 – 74 бали	D
60 – 65 бали	E
59 балів і	F
нижче	X

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «незараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «незараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного вивчення дисципліни **«Лінгвостилістика і культура італійської мови»** студенти повинні знати: нормативну розмовну та спеціальну італійську мову, основні поняття і категорії лінгвостилістики (понятійний апарат, лінгвостилістичну термінологію: стиль, стиль мови і стиль мовлення, конотація, експресивність, стилістичні норми тощо); основні принципи та критерії класифікації та внутрішньо-жанрової диференціації стилів; витоки, формування і становлення функціональних стилів італійської літературної мови, основні етапи їх розвитку; та систему стилів сучасної італійської мови та її мовностильові особливості, стилістичні засоби, співвідношення функціональних стилів і форм мовлення, процеси взаємодії стилів та їх цілісність; - норми сучасної італійської літературної мови та закономірності функціонування мовних одиниць усіх рівнів у межах кожного зі стилів; - співвідношення в лінгвостилістиці італійської мови національно-специфічних та інтернаціональних лінгвостилістичних рис, співвідношення онтологічних і власне лінгвостилістичних проблем. Вміти - визначати мовленнєву системність стилів італійської мови, що утворюються в процесі мовленнєвої діяльності з мовного матеріалу під дією позамовних чинників; розкривати закономірності функціонування італійської мови в різних сферах суспільного життя та ситуаціях спілкування; - аналізувати мовні явища з функціональної точки зору, виділяти і визначати лінгвостилістичні якості мовних одиниць усіх рівнів у текстах різних стилів на тлі міжстильових, стилістично нейтральних мовних засобів; визначати жанрово-стильові та мовні ознаки текстів; помічати й оцінювати стилістичні ефекти в тексті та виявляти стилістичні засоби, за допомогою яких вони досягаються. Володіти лінгвостилістичними прийомами та способами використання мовних ресурсів залежно від комунікативної ситуації, елементарними навичками продукування наукових текстів на засадах академічної доброчесності, толерантності та поваги до чужої інтелектуальної власності; досвіду збирання, аналізу та перевірки фактів, самостійного пошуку, опрацювання і коректного використання джерел інформації; навичками грамотного, логічного та переконливого монологічного та

	полілогічного наукового мовлення. Для успішного освоєння дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» студенти повинні володіти комплексними знаннями, отриманими на нормативних практичних й теоретичних курсах загальнофілологічних дисциплін, зокрема, дисциплін «Сучасна українська літературна мова», «Практика усного і писемного мовлення італійської мови», «Практична граматики італійської мови», «Стилістика італійської мови». Знання теоретичних основ та навички, отримані в результаті вивчення даних дисциплін, створюють необхідну базу для вивчення курсу «Лінгвостилістика і культура італійської мови» і мають високу ступінь кореляції з ними.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література 1. Бабич Н.Д. (2003). Практична стилістика і культура української мови. Львів: Світ. 2. Гудманян, А.Г., & Сітко А.В., & Єнчева Г.Г. (2020). Основи перекладознавства: Навчальний посібник для студентів спеціальності 035 «Філологія». Вінниця: Нова Книга. 3. Мацько Л.І. (2003). Стилістика української мови. Київ: Вища школа. 4. Онуфрієнко Г. С. (2009). Науковий стиль української мови : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, —392 с. 5. Bonnefoy, Yves. (2005). La comunità dei traduttori, a cura di F. Scotto, Palermo: Sellerio. 6. Garajová K. (2014). Manualetto di stilistica italiana. Brno: Masarycova università, –183 p. Допоміжна література 1. Мацько Л. І. (2009). Українська мова в освітньому просторі. Київ : Видавництво НПУ ім. М. П. Драгоманова, – 607 с. 2. Пономарів О. В. (2000). Стилістика Сучасної української мови. Тернопіль: Навчальна книга. 3. Bonnefoy, Yves. (2005). La comunità dei traduttori, a cura di F. Scotto, Palermo: Sellerio. 4. Massei G. , Bellagamba R. (2017). Nuovo Espresso 5. Firenze, Alma Edizioni. 5. Sobrero Alberto A. (2002). Introduzione all’italiano contemporaneo: La variazione e gli usi. Roma-Bari: Editori Laterza, Vol. II, – 492 p 6. Benedetti A. (2015). Bagaglio tecnico per scrittori. Manuale di stilistica del racconto e del romanzo. Genova: Erga. Інформаційні ресурси 1. Богдан С. (2011). Методи й методика лінгвостилістичних досліджень. Луцьк : Волинський

	національний університет імені Лесі Українки Режим доступу: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/800/1/Metody%20i%20metodyka%20lingwostylistycznych%20odoslidzen.pdf 2. Колоїз Ж. В. (2017). Науковий стиль української мови : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, – 114 с. Режим доступу : http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/1286/.pdf 3. Коломієць І. І. (2015). Основні лінгвостилістичні поняття і категорії (словник-довідник філолога). Умань: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, – 203 с. Режим доступу : https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/3335/1/Slovyk-dovidnyk_zi_stylistyky.pdf
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» здійснюється за 4-бальною шкалою («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС. Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує у «Журнал обліку роботи викладача» і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття.

	<i>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Лінгвостилістика і культура італійської мови» в сьомому семестрі здійснюється у формі заліку.</i>
--	---

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.